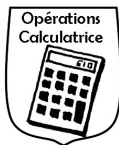

Operacions Calculadoira *Calcular de sostraccions*

I a bravament de tecnicas que permeton de calcular una sostraccion. Vaquí una, que se sona "sostraccion per manlèu" (fr : par emprunt).

1. Pausar la sostraccion

Per pausar una **sostraccion**, es important de plaçar cadun dels **nombres** los unes jols autres, en escrivent las chifras de las unitats (**U**) dins la meteissa columna, las de de las desenas (**D**) dins una columna mai a esquèrra, etc.

Atal, per calcular la sostraccion $3\ 685 - 433$, escrivèm :

M	C	D	U
3	6	8	5
	4	3	3
<hr/>			

2. Calcular la sostraccion

En començant per las unitats, puèi en anant cap a esquèrra ($\Leftarrow$), levam la **chifra d'embàs a la d'ennaut**. Dins cada columna, escrivèm la resulta d'aquela sostraccion jos la barra d'embàs (*chifras dins los cercles grises*).

	3	6	8	5
		4	3	3
	<hr/>			
	3	2	5	2

$3-0$ (pointing to 3), $6-4$ (pointing to 2), $8-3$ (pointing to 5), $5-3$ (pointing to 2)

3. Lo cas de las retengudas

Cada còp que la chifra d'embàs es **mai bèla** que la d'ennaut, cal **obligatòriament utilizar una retenguda**. Levam 1 de la chifra situada a **esquèrra** de la chifra d'ennaut, e l'ajustam dabant la chifra d'ennaut (**per exemple : $8|3$ devien $7|13$**). Efectuam puèi la sostraccion.

Aquesta tecnica pòt pausar de problèmas quand lo nombre d'ennaut conten un o mantun 0. Cal efectuar mantun manlèus fins a una columna que conten pas de 0 (**per exemple : $200|4$ ven $199|14$**).

Aicí, podèm pas calcular $5 - 8$. Fasèm doncas una retenguda. Manlevam 1 dans la columna de esquèrra (raiam lo 3, escrivèm 2 a la plaça e ajustam un 1 dabant lo 5 per far 15). $15 - 8 = 7$. Escrivèm 7 embàs de la primièra columna. Coma podèm pas calcular $2 - 4$, fasèm tanben una retenguda. Lo problèma es que la chifra de esquèrra es 0 e que li podèm pas levar 1. Prenèm doncas las doas chifras de esquèrra (40) e levam 1 al nombre que fan (obtenèm 39). Ajustam lo 1 a costat del 2 per far 12. $12 - 4 = 8$. Lo notam embàs e efectuam las doas autras sostraccions normalament : $9 - 0 = 9$ et $3 - 2 = 1$.

	4 ³	0 ⁹	13 ²	15
	2	0	4	8
	<hr/>			
	1	9	8	7

$3-2$ (pointing to 1), $9-0$ (pointing to 9), $12-4$ (pointing to 8), $15-8$ (pointing to 7)

Exercicis

Pausa e calcula las sostraccions següentas.

$4\ 285 - 2\ 054 =$	$3\ 333 - 2\ 022 =$
$8\ 258 - 4\ 149 =$	$9\ 245 - 8\ 902 =$
$6\ 281 - 5\ 394 =$	$3\ 016 - 2\ 826 =$
$4\ 007 - 3\ 819 =$	$1\ 800 - 989 =$
$10\ 005 - 5\ 567 =$	$10\ 003 - 1\ 499 =$